

Universiteit
Antwerpen

LOZ Evaluatie & Vertrouwen
Faculteit sociale wetenschappen
2021-2022

Bijlagen

Aanvaarding van complexe technologieën door burgers:
Wat is de invloed van vertrouwen in de overheid, wetenschap en technologie?

Begeleiders:

Prof. Dr. Koen Verhoest
Steven De Vadder
Emmanuel Dockx

Onderzoekers:

Maxine Brisart
Alec De Cort
Fleur Denckens
Tara Godts

Evert Kanse
Robbe Muyliaert
Tessa Ots
Nawal Ou-Salah

Donya Selahpour
Cornelis Strijk
Jasper Van Buul
Lotte Verbelen

Inhoudstafel

1	Informatieformulier.....	1
2	Toestemmingsformulier.....	4
3	Interviewprotocol Covid Safe Ticket	5
4	Interviewprotocol Slimme camera's	9
5	Survey vertrouwen in slimme camera's die controleren op gsm-gebruik achter het stuur.	14
6	Appendix A - Ontwerp concepten.....	46
7	Appendix B - Regressieassumpties	58
8	Appendix C - Items survey.....	66
9	Appendix D - Interpretatieregels schalen	70
10	Appendix E - Gestandaardiseerde regressieresultaten.....	71

1 Informatieformulier

Informatieformulier deelnemers onderzoek sociale en humane wetenschappen

Invloed van vertrouwen bij de aanvaarding van complexe technologieën.

U wordt uitgenodigd om vrijwillig deel te nemen aan een onderzoeksproject inzake de aanvaarding van complexe technologieën. Vooraleer u toestemt om aan deze studie deel te nemen, is het belangrijk dat u dit formulier aandachtig leest. Er kunnen geen beloften gedaan worden noch waarborgen gegeven worden betreffende de resultaten van het onderzoeksproject.

Doel en beschrijving van de studie

Deze studie vindt plaats in het kader van een leeronderzoek dat deel uitmaakt van de bacheloropleidingen aan de Faculteit Sociale Wetenschappen. In dit leeronderzoek gaan studenten aan de slag met het thema: 'Aanvaarding en gebruik van complexe technologieën door burgers'.

De samenleving gebruikt steeds meer complexe technologieën, waarbij de overheid deze moet regelen, deze technologieën oplegt of zelf gebruikt. Dit onderzoek spitst zich toe op twee casussen: *artificiële intelligentie* en *big data*. Specifiek bestuderen we het gebruik van slimme camera's in het verkeer en de CovidSafeBE-app. Bij de aanvaarding van dergelijke complexe technologieën spelen verschillende elementen een belangrijke rol. Er is echter weinig geweten over hoe deze factoren samenspelen voor burgers in het algemeen, en in hoeverre dit verschilt voor groepen van burgers of voor verschillende soorten technologieën.

Bij het onderzoek zullen verschillende onderzoeksmethodieken aangewend worden. In de eerste fase, waarvoor u werd uitgenodigd om deel te nemen, zullen we diepte-interviews afnemen bij Vlamingen over hun aanvaarding van complexe technologieën, en de link met vertrouwen in de overheid en in de wetenschap. Het interview zal zich toespitsen op slechts één van de twee casussen.

Bij deze fase zullen 36 Vlamingen deelnemen.

Opdrachtgever van de studie

De studie zal uitgevoerd worden door studenten van de Universiteit Antwerpen (faculteit Sociale Wetenschappen) met Prof. Dr. Koen Verhoest als promotor.

Engagement deelname

Indien u aanvaardt aan de studie deel te nemen en u voldoet aan alle voorwaarden voor deelname aan de studie, zal u gevraagd worden om een interview te laten afnemen door een student in december 2021 of januari 2022. Dit interview zal ongeveer 1 uur en 30 minuten van uw tijd in beslag nemen. Het interview kan zowel offline als online plaatsnemen, afhankelijk van uw voorkeur. U bepaalt zelf wanneer u wenst deel te nemen en, bij een fysiek interview, op welke locatie.

Vrijwillige deelname

U neemt geheel vrijwillig deel aan deze studie en u hebt het recht te weigeren eraan deel te nemen. U heeft steeds de mogelijkheid om al dan niet aan deze studie deel te nemen of om uw deelname aan de studie stop te zetten. U hebt het recht om uw deelname aan de studie op elk ogenblik stop te zetten, zelfs nadat u het toestemmingsformulier ondertekend heeft. U hoeft geen reden te geven voor het intrekken van uw toestemming tot deelname. Het intrekken van uw toestemming zal geen enkel nadeel of verlies van voordelen met zich meebrengen.

Indien u aanvaardt om aan de studie deel te nemen, zal u deze informatiefolder krijgen om te bewaren en zal er u gevraagd worden het aangehechte toestemmingsformulier in tweevoud te ondertekenen.

Voordelen

Wij kunnen u niet bevestigen dat, indien u toestemt om aan deze studie deel te nemen, u persoonlijk enig rechtstreeks voordeel zal halen uit uw deelname aan deze studie. De uit deze studie bekomen informatie kan bijdragen tot een betere kennis over de aanvaarding van complexe technologieën. Tevens geeft het studenten de kans om onderzoekservaring op te bouwen in het kader van hun opleiding aan de Universiteit Antwerpen.

Bescherming van de persoonlijke levenssfeer

Uw identiteit en uw deelname aan deze studie worden strikt vertrouwelijk behandeld. U zult niet bij naam of op een andere herkenbare wijze geïdentificeerd worden in dossiers, resultaten of publicaties in verband met de studie. De resultaten van de interviews zullen voor geen enkele andere doelstelling gebruikt worden dan hierboven beschreven.

Het interview zal worden opgenomen om het uitschrijven van uw antwoorden te faciliteren. Deze opnames worden niet gedeeld met derden en worden verwijderd op het einde van het academiejaar 2021-2022. Ook andere studenten betrokken bij dit leeronderzoek krijgen geen toegang tot het audiobestand en kunnen enkel de geanonimiseerde transcripten van de interviews nalezen.

Voor bijkomende vragen betreffende de verwerking van uw gegevens kan u contact opnemen met Prof. Dr. Koen Verhoest op het volgende mailadres: koen.verhoest@uantwerpen.be.

Indien u zou menen dat uw persoonsgegevens niet rechtmatig en volgens de wettelijke vereisten worden/werden verwerkt, dan heeft u ook steeds het recht om klacht in te dienen bij de Privacycommissie (contactgegevens beschikbaar via: www.privacycommission.be). In geval van klachten raden wij evenwel aan om eerst onze functionaris voor gegevensbescherming te contacteren. Vaak zullen eventuele problemen of misverstanden zo eenvoudig opgelost kunnen worden.

Alvast bedankt om de tijd te nemen dit informatieformulier te hebben doorgenomen.

Datum:

Handtekening uitvoerende onderzoeker: _____

Contactgegevens: _____

2 Toestemmingsformulier

Versie voor onderzoeker

Invloed van vertrouwen bij de aanvaarding van complexe technologieën.

Hierbij bevestig ik, ondergetekende (naam & voornaam) _____

dat ik over de studie ben ingelicht en een kopie van de "Informatieformulier" en het "Toestemmingsformulier" heb ontvangen. Ik heb de informatie gelezen en begrepen. De uitvoerder van het onderzoek heeft mij voldoende informatie gegeven met betrekking tot de voorwaarden en de duur van de studie, én het effect hiervan. Bovendien werd mij voldoende tijd gegeven om de informatie te overwegen en om vragen te stellen, waarop ik bevredigende antwoorden gekregen heb.

- Ik heb begrepen dat ik mijn deelname aan deze studie op elk ogenblik mag stopzetten nadat ik de uitvoerende onderzoeker hierover heb ingelicht, zonder dat dit mij enig nadeel kan berokkenen.*
- Ik ben mij bewust van het doel waarvoor de door mij aangeleverde gegevens verzameld, verwerkt en gebruikt worden in het kader van deze studie en dat zij vertrouwelijk zullen worden behandeld.*
 - Ik ga akkoord met de verzameling, de verwerking en het gebruik van deze gegevens, zoals beschreven in het informatieblad voor de participant.*
- Ik geef toestemming om audio opnames van mij te maken en te verwerken op de wijze en onder de modaliteiten zoals omschreven in het informatieformulier.*
- Ik stem geheel vrijwillig toe om deel te nemen aan deze studie en om mee te werken aan alle gevraagde onderzoeken. Ik ben bereid informatie te verstrekken i.v.m. mijn achtergrond.*

Datum: _____

Handtekening deelnemer: _____

3 Interviewprotocol Covid Safe Ticket

Vandaag zou ik graag een interview van u afnemen. Ik ben een student van de Universiteit Antwerpen en ik neem dit interview af voor mijn bachelorproef. (Vermelden waarom jij deze persoon interviewt). Er bestaan geen juiste of foute antwoorden, ik ben vooral geïnteresseerd in uw ervaringen. Zoals aangekondigd in het informatieformulier, wordt er een audio-opname gemaakt van het interview. Deze opname wordt nooit openbaar gemaakt. De bescherming van uw privacy staat voorop. De inhoud van het interview wordt uitgetypt en zal later voor wetenschappelijk onderzoek gebruikt kunnen worden. Indien dit zou gebeuren, zal uw naam nooit vermeld worden. Er wordt in publicaties enkel gebruik gemaakt van geanonimiseerde gegevens en schuilnamen. De opname dient dus in eerste instantie voor mezelf zodat ik niet alles hoeft te noteren tijdens het interview. Het interview zal gaan rond het thema 'vertrouwen en evaluatie van technologie'. Heeft u nog vragen of bedenkingen voor mij voor we starten met het interview?

+ Informatieformulier getekend door onderzoeker?

+ Toestemmingsformulier 2x getekend door respondent?

1. Om het interview te beginnen, zou u zich kort willen voorstellen? (**Demografische factoren**)

- Wat is uw leeftijd?
- Wat is uw hoogst behaalde diploma?
- Wat heeft u dan gedaan van opleiding?
- Wat is uw beroep momenteel?

2. De overheid speelt een belangrijke rol in de maatschappij. Hoe zou u uw vertrouwen in de overheid inschatten in het algemeen? (**Vertrouwen in de overheid**)

- Waarom ligt uw vertrouwen in de overheid op dat niveau?
- Als u denkt aan de overheid, aan wat denkt u dan? (verschillende facetten: Politiek, administratie, rechtbanken,...)
- Welke eigenschappen vindt u belangrijk om een overheid te vertrouwen (verschillende dimensies: integriteit, welwillendheid, capaciteit, ...)
- Wat zou de overheid kunnen doen om dit te veranderen?

3. Deze vraag gaat over de wetenschap. Uit de wetenschap vloeien nieuwe technologieën voort en de wetenschap wordt ook gebruikt om beleidsbeslissingen te nemen. Hoe zou u uw vertrouwen in de wetenschap inschatten in het algemeen? (**Vertrouwen in wetenschap**)

- Is uw vertrouwen in de wetenschap hoog of laag? Waarom?
- Heeft u in alle wetenschappelijke disciplines hetzelfde vertrouwen?
- Als u spreekt over vertrouwen in wetenschap, denkt u dan aan academisch onderzoekers of wetenschappers van bedrijven? Maakt u een onderscheid in uw beoordeling van vertrouwen tussen beide?
- Zijn er redenen waardoor u meer/minder vertrouwen hebt in de wetenschap?

4. In ons dagelijks leven komen we veel in contact met technologie. Er zijn echter veel soorten verschillende technologie. Tegenwoordig worden er bijvoorbeeld verschillende gegevens gecombineerd om gepersonaliseerde reclame te sturen. Hoe zou u uw vertrouwen in big data technologieën inschatten?

(Vertrouwen in technologie)

- Wat verstaat u juist onder Big Data?

Definitie:

Big data heeft betrekking op gigantische gegevensverzamelingen (datasets). De gegevens hebben een direct of indirect verband met privégegevens van personen.

Voorbeelden en meer informatie:

<https://www.simplilearn.com/tutorials/big-data-tutorial/big-data-applications>

- Wanneer vertrouwt u een technologie genoeg, die gebruikt maakt van big data, om te gebruiken?
- Zijn er Big Data technologieën die u meer of minder vertrouwt?
- Zijn er redenen waarom u een bepaalde technologie die gebruik maakt van Big Data meer zou vertrouwen?

5. Dit interview gaat specifiek over het Covid safe ticket. Kan u meer vertellen over hoe het Covid safe ticket werkt? **(Kennis technologie + complexiteit technologie)**

- Op welke manieren bent u of iemand in uw omgeving al in contact gekomen met het Covid safe ticket? Waar en wanneer?
- Vindt u de technologie achter CST ingewikkeld om te begrijpen? Verklaar.
- Begrijpt u hoe de technologie achter het covid safe ticket werkt? Verklaar.
- Begrijpt u voor welke doeleinde het covid safe ticket wordt gebruikt? Verklaar.

U hebt het vast al via het nieuws vernomen maar tegenwoordig heb je het covid safe ticket nodig voor heel veel zaken. Bijvoorbeeld voor als je op restaurant wil gaan, uit wil gaan, cinema,... Het is niet meer weg te denken uit de maatschappij.

6. Wat zijn de voor- en nadelen van het gebruik van het covid safe ticket volgens u? (**Kosten, baten, risico's**)

- Wat zijn de voordelen van het covid safe ticket voor uzelf?
- Wat zijn de maatschappelijke voordelen van het covid safe ticket volgens u?
- Wat zijn de individuele nadelen van het covid safe ticket voor uzelf?
- Wat zijn de maatschappelijke nadelen van het covid safe ticket volgens u?
- Zijn er naast de huidige nadelen van het covid safe ticket ook nog risico's naar de toekomst toe? Wat zijn deze volgens u?
- Hoe afhankelijk denkt u dat we in de toekomst gaan zijn van dat covid safe ticket? Zal dat blijven bestaan denkt u?
- Hoe ziet u de wisselwerking tussen privacy en het covid safe ticket? Waarom denkt u dat?

7. In de voorgaande vragen heeft u nagedacht over de voor- en nadelen van het covid safe ticket. Een ander aspect is vertrouwen. Vertrouwt u het gebruik van het covid safe ticket? Waarom wel/niet?

- Hoe betrouwbaar denkt u dat het covid safe ticket is?
- Wat zou er voor u moeten gebeuren om uw vertrouwen in het covid safe ticket te verhogen of te verlagen?

8. Vertrouwt u de overheid om het Covid Safe Ticket op een goede manier te gebruiken?

- Zal de overheid op een betrouwbare manier omgaan met het Covid Safe Ticket?
- Zou u het denkbaar achten dat de overheid de technologie zal aanwenden voor andere toepassingen?

9. Vertrouwt u de wetenschap om de technologie goed te ontwerpen en testen?

- Zijn de doelen van de wetenschappers duidelijk?
- Zijn wetenschappers transparant over wat deze technologie kan?

10. Als u alles samen neemt, staat u dan positief of negatief tegen over het gebruik van het covid safe ticket? Waarom? **(Attitude over technologie)**

- Wat vindt u van het covid safe ticket?
- Hoe komt u tot dit besluit? Welke factoren beïnvloeden uw houding?

11. *[pas deze vraag aan afhankelijk van het bovenstaande antwoord]* Steunt u het gebruik van het covid safe ticket? Verklaar. **(Acceptatie technologie)**

- Op welke manieren zou uw bereidheid tot het steunen van het covid safe ticket kunnen worden verhoogd of worden verlaagd?
- Indien je het CST al meerdere keren hebt moeten gebruiken, heeft dit eigen gebruik een invloed op het steunen van het CST?

12. Hoe kijkt de maatschappij/publieke opinie/andere mensen naar het covid safe ticket volgens u? Verklaar waarom. **(Perceptie publieke opinie)**

- Verschilt uw mening over het covid safe ticket met de publieke opinie?
- Hoe komt het dat de maatschappij deze kijk op het covid safe ticket heeft gevormd?

We hebben zonet heel wat vragen gesteld over technologie en uw vertrouwen. Zijn er nog elementen over technologie die volgens u niet aan bod zijn gekomen en die u nog zou willen toevoegen aan het gesprek? **(Afronden interview)**

- Hebt u nog andere opmerkingen of vragen bij het interview?

Dan wil ik u van harte bedanken voor uw medewerking aan dit onderzoek. Als u graag het transcript van dit interview ontvangt, dan kan ik u deze zeker bezorgen. Als u graag op de hoogte wordt gehouden van het verdere verloop van dit onderzoek en de resultaten ervan, dan bezorgen wij u graag het eindrapport en de conclusies.

4 Interviewprotocol Slimme camera's

Vandaag zou ik graag een interview van u afnemen. Ik ben een student van de Universiteit Antwerpen en ik neem dit interview af voor mijn bachelorproef. (Vermelden waarom jij deze persoon interviewt). Er bestaan geen juiste of foute antwoorden, ik ben vooral geïnteresseerd in uw ervaringen. Zoals aangekondigd in het informatieformulier, wordt er een audio-opname gemaakt van het interview. Deze opname wordt nooit openbaar gemaakt. De bescherming van uw privacy staat voorop. De inhoud van het interview wordt uitgetypt en zal later voor wetenschappelijk onderzoek gebruikt kunnen worden. Indien dit zou gebeuren, zal uw naam nooit vermeld worden. Er wordt in publicaties enkel gebruik gemaakt van geanonimiseerde gegevens en schuilnamen. De opname dient dus in eerste instantie voor mezelf zodat ik niet alles hoeft te noteren tijdens het interview. Het interview zal gaan rond het thema 'vertrouwen en evaluatie van technologie'. Heeft u nog vragen of bedenkingen voor mij voor we starten met het interview?

+ Informatieformulier getekend door onderzoeker?

+ Toestemmingsformulier 2x getekend door respondent?

1. Om het interview te beginnen, zou u zich kort willen voorstellen? (**Demografische factoren**)

- Wat is uw leeftijd?
- Wat is uw hoogst behaalde diploma?
- Wat heeft u dan gedaan van opleiding?
- Wat is uw beroep momenteel?

2. De overheid speelt een belangrijke rol in de maatschappij. Hoe zou u uw vertrouwen in de overheid inschatten in het algemeen? (**Vertrouwen in de overheid**)

- Waarom ligt uw vertrouwen in de overheid op dat niveau?
- Als u denkt aan de overheid, aan wat denkt u dan? (verschillende facetten: Politiek, administratie, rechtbanken,...)
- Welke eigenschappen vindt u belangrijk om een overheid te vertrouwen (verschillende dimensies: integriteit, welwillendheid, capaciteit, ...)
- Wat zou de overheid kunnen doen om dit te veranderen?

3. Deze vraag gaat over de wetenschap. Uit de wetenschap vloeien nieuwe technologieën voort en de wetenschap wordt ook gebruikt om beleidsbeslissingen te nemen. Hoe zou u uw vertrouwen in de wetenschap inschatten in het algemeen? **(Vertrouwen in wetenschap)**

- Is uw vertrouwen in de wetenschap hoog of laag? Waarom?
- Heeft u in alle wetenschappelijke disciplines hetzelfde vertrouwen?
- Als u spreekt over vertrouwen in wetenschap, denkt u dan aan academisch onderzoekers of wetenschappers van bedrijven? Maakt u een onderscheid in uw beoordeling van vertrouwen tussen beide?
- Zijn er redenen waardoor u meer/minder vertrouwen hebt in de wetenschap?

4. In ons dagelijks leven komen we veel in contact met technologie. Denk maar aan uw telefoon of mobiele betalingen, een deel van deze technologieën worden gestuurd door artificiële intelligentie. Hoe zou u uw vertrouwen in artificiële intelligentie inschatten?

(Vertrouwen in technologie)

- Wat verstaat u onder artificiële intelligentie?

Definitie:

kunstmatige intelligentie (Artificial Intelligence, AI) betrekking op systemen of machines die onze eigen intelligentie nabootsen om taken uit te voeren en die zichzelf tijdens dat proces kunnen verbeteren op basis van de vergaarde informatie.

Voorbeelden en meer informatie:

<https://www.europarl.europa.eu/news/nl/headlines/society/20200827STO85804/wat-is-artificiele-intelligentie-en-hoe-wordt-het-gebruikt>

- Wanneer vertrouwt u een technologie die gebruik maakt van artificiële intelligentie genoeg om ze te gebruiken?
- Zijn er technologieën die gebruik maken van AI die u meer of minder vertrouwt?
- Zijn er redenen waarom u een bepaalde technologie die gebruik maken van AI meer zou vertrouwen?

5. Dit interview gaat over een specifieke opkomende technologie, namelijk slimme camera's. Slimme camera's worden ingezet in het verkeer voor verschillende redenen. Wat weet u hierover? **(Kennis technologie + complexiteit technologie)**

- Op welke manieren bent u of iemand in uw omgeving al in contact gekomen met slimme camera's in het verkeer?
 - Waar en wanneer?
- Vindt u het ingewikkeld om slimme camera's in het verkeer te begrijpen?
 - Verklaar.
- Begrijpt u hoe slimme camera's werken in het verkeer? Verklaar.
- Begrijpt u voor welke doeleinde slimme camera's in het verkeer worden gebruikt? Verklaar.

In dit volgend deel van het interview gaan we het hebben over een specifieke reden waarvoor slimme camera's gebruikt zouden kunnen worden. Misschien heeft u het al in het nieuws gelezen maar binnenkort kunnen slimme camera's gebruikt worden om gsm-gebruik achter het stuur te controleren. Ze kunnen via deze camera's kijken in de auto of u uw gsm niet gebruikt. Dit is voorlopig een voorstel en is nog niet geïmplementeerd.

6. Wat zijn de voor- en nadelen van het gebruik van slimme camera's die het gsm-gebruik achter het stuur controleren volgens u? **(Kosten, baten, risico's)**

- Wat zijn de voordelen van slimme camera's tegen gsm-gebruik voor uzelf?
- Wat zijn de maatschappelijke voordelen volgens u?
- Wat zijn de individuele nadelen van slimme camera's tegen gsm-gebruik voor uzelf?
- Wat zijn de maatschappelijke nadelen van slimme camera's volgens u?
- Zijn er naast de huidige nadelen van de slimme camera's tegen gsm-gebruik ook nog risico's naar de toekomst toe? Wat zijn deze volgens u?
- Hoe afhankelijk denkt u dat we in de toekomst gaan zijn van slimme camera's tegen gsm-gebruik?
- Hoe ziet u de wisselwerking tussen privacy en slimme camera's in het verkeer? Waarom denkt u dat?

7. In de voorgaande vragen heeft u nagedacht over de voor- en nadelen van slimme camera's, vertrouwt u deze slimme camera's in het verkeer om het gsm-gebruik te controleren? Waarom wel/niet? (**Vertrouwen in specifieke technologie**)

- Hoe betrouwbaar denkt u dat slimme camera's zijn?
- Wat zou er voor u moeten gebeuren om uw vertrouwen in slimme camera's te verhogen of te verlagen?

8. Vertrouwt u de overheid om slimme camera's tegen gsm-gebruik achter het stuur op een goede manier te gebruiken?

- Zal de overheid op een betrouwbare manier omgaan met die slimme camera's?
- Zou u het denkbaar achten dat de overheid de technologie zal aanwenden voor andere toepassingen?

9. Vertrouwt u de wetenschap om de technologie achter gsm-gebruik tijdens het rijden goed te ontwerpen en testen?

- Zijn de doelen van de wetenschappers duidelijk?
- Zijn wetenschappers transparant over wat deze technologie kan?

10. Als u alles samen neemt, staat u dan positief of negatief tegenover het gebruik van slimme camera's voor gsm gebruik in het verkeer? Waarom? (**Attitude over technologie**)

- Wat vindt u van slimme camera's gericht op het detecteren van gsm-gebruik in het verkeer?
- Hoe komt u tot dit besluit? Welke factoren beïnvloeden uw houding?

11. *[pas deze vraag aan afhankelijk van het bovenstaande antwoord]* Steunt u het al dan niet toekomstig gebruik van slimme camera's tegen gsm-gebruik in het verkeer? Verklaar. (**Acceptatie technologie**)

- Op welke manieren zou uw bereidheid tot het steunen van slimme camera's bij gsm-gebruik kunnen worden verhoogd of worden verlaagd?

12. Hoe kijkt de maatschappij/de publieke opinie/andere mensen naar slimme camera's tegen gsm-gebruik in het verkeer volgens u? Verklaar waarom. **(Perceptie publieke opinie)**

- Verschilt uw mening over slimme camera's met de publieke opinie?
- Hoe komt het dat de maatschappij deze kijk op de slimme camera's heeft gevormd?

We hebben zonet heel wat vragen gesteld over technologie en uw vertrouwen. Zijn er nog elementen over technologie die volgens u niet aan bod zijn gekomen en die u nog zou willen toevoegen aan het gesprek? **(Afronden interview)**

- Hebt u nog andere opmerkingen of vragen bij het interview?

Dan wil ik u van harte bedanken voor uw medewerking aan dit onderzoek. Als u graag het transcript van dit interview ontvangt, dan kan ik u deze zeker bezorgen. Als u graag op de hoogte wordt gehouden van het verdere verloop van dit onderzoek en de resultaten ervan, dan bezorgen wij u graag het eindrapport en de conclusies.

5 Survey vertrouwen in slimme camera's die controleren op gsm-gebruik achter het stuur.

Start of Block: Inleiding

Q1.1

Introductie

Hartelijk dank voor uw deelname aan deze vragenlijst over vertrouwen in en aanvaarding van complexe technologieën. Deze bevraging wordt uitgevoerd vanuit de Universiteit Antwerpen (Faculteit Sociale Wetenschappen) onder leiding van prof. dr. Koen Verhoest. De bedoeling van het onderzoek is nagaan welke factoren een impact hebben op het vertrouwen van burgers in complexe technologieën en hun aanvaarding van deze technologieën. Het invullen van de vragenlijst duurt ongeveer 10 minuten. Er zijn geen juiste of foute antwoorden. We vragen specifiek naar uw persoonlijke mening en ervaring.

Vooraleer we starten is het belangrijk dat u begrijpt welke rechten u heeft als deelnemer aan dit onderzoek. Als u deelneemt aan het onderzoek, erkent u het volgende: Alle informatie die u ons geeft, zal enkel gebruikt worden voor wetenschappelijke doeleinden; Onder geen omstandigheid wordt uw informatie gedeeld met derde partijen; Uw deelname aan deze studie is vrijwillig; U kan op elk moment ervoor kiezen om uw deelname stop te zetten zonder negatieve gevolgen. Uw gegevens worden dan verwijderd; Tot 1 maand na het afsluiten van de bevraging kan u uw antwoorden op de vragen herbekijken, aanpassen en verwijderen indien gewenst. Hiervoor kunt u contact opnemen met de onderzoekers; U kan op elk moment het invullen van de vragenlijst staken om op een later moment verder te gaan; De antwoorden die u geeft, zullen vertrouwelijk worden behandeld; Over de resultaten van dit onderzoek zal enkel op een geanonimiseerde en geaggregeerde wijze worden gerapporteerd; Alle gegevens zullen automatisch verwijderd worden in 2032, tien jaar na het einde van deze studie.

Aarzel niet om contact met ons op te nemen indien u nog vragen heeft. Dat kan via Steven.DeVadder@uantwerpen.be. Na afloop van de vragenlijst bieden wij u alvast ook de mogelijkheid om opmerkingen of vragen te formuleren.

Door hieronder op de pijl te klikken en de vragenlijst te starten, stemt u in om deel te nemen aan het onderzoek. Als u niet aan de enquête wenst deel te nemen, kunt u uw browser gewoon sluiten.

End of Block: Inleiding

Start of Block: Demografische factoren

Q2.1 Wat is uw leeftijd?

- ☐ Jonger dan 25 (247)
 - ☐ 25 t.e.m. 34 (248)
 - ☐ 35 t.e.m. 44 (249)
 - ☐ 45 t.e.m. 54 (250)
 - ☐ 55 t.e.m. 64 (251)
 - ☐ 65 of ouder (252)
-

Q2.2 Wat is uw geslacht?

- ☐ Man (1)
 - ☐ Vrouw (2)
 - ☐ Andere (3)
 - ☐ Zeg ik liever niet (4)
-

Q2.3 Wat is uw hoogst behaalde diploma? Indien u nog studeert, geef dan aan voor welk diploma u momenteel studeert.

- ☐ Geen (6)
 - ☐ Lager onderwijs (1)
 - ☐ Secundair onderwijs (2)
 - ☐ Bachelordiploma (of equivalent) (3)
 - ☐ Masterdiploma (of equivalent) (4)
 - ☐ Doctoraat (5)
 - ☐ Andere, namelijk... (7) _____
-

Q2.4 Wat is uw gezinssituatie?

- ☐ Gehuwd of samenwonend zonder thuiswonende kinderen (1)
- ☐ Gehuwd of samenwonend met thuiswonende kinderen (2)
- ☐ Alleenstaand zonder thuiswonende kinderen (3)
- ☐ Alleenstaand met thuiswonende kinderen (4)
- ☐ Inwonend bij ouders (5)
- ☐ Andere, namelijk ... (6) _____

End of Block: Demografische factoren

Start of Block: Vertrouwen in overheid

Q3.1 Geef met behulp van de volgende slider weer in welke mate u mensen in het algemeen vertrouwt.

In het
algemeen
zijn mensen
helemaal
niet te
vertrouwen

In het
algemeen
zijn mensen
helemaal
wel te
vertrouwen

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Uw keuze: ()

Q3.2 De volgende stellingen gaan over uw ervaring met de federale overheid. Gelieve aan te geven in hoeverre u het eens bent met deze stellingen.

	Helemaal oneens (1)	Oneens (2)	Eerder oneens (3)	Noch eens, noch oneens (4)	Eerder eens (5)	Eens (6)	Helemaal eens (7)
De federale overheid houdt informatie achter (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De federale overheid is bekwaam in het besturen van ons land (2)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Beleidsbeslissingen die de federale overheid maakt zijn betrouwbaar (3)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De federale overheid maakt haar intenties en doeleinden duidelijk (4)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Het werk van de federale overheid maakt het leven van mensen beter (5)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

De federale
overheid gaat
ethisch te werk (6)

☐☐☐☐☐☐☐

De federale
overheid is
bevooroordeeld in
haar perspectieven
(7)

☐☐☐☐☐☐☐

De federale
overheid kan
oplossingen vinden
voor
maatschappelijke
problemen (8)

☐☐☐☐☐☐☐

De federale
overheid heeft het
beste voor met het
welzijn van haar
burgers (9)

☐☐☐☐☐☐☐

End of Block: Vertrouwen in overheid

Start of Block: Vertrouwen in wetenschap

Q4.1

Volgende stellingen gaan over uw ervaring met de wetenschap. Gelieve aan te geven in hoeverre u het eens bent met deze stellingen.

	Helemaal oneens (1)	Oneens (2)	Eerder oneens (3)	Noch eens, noch oneens (4)	Eerder eens (5)	Eens (6)	Helemaal eens (7)
Wetenschappers houden informatie achter (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Het werk van wetenschappers maakt het leven van mensen beter (2)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Resultaten van wetenschappelijk onderzoek zijn betrouwbaar (3)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Wetenschappers maken hun intenties en doeleinden duidelijk (4)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Wetenschappers kunnen oplossingen vinden voor hedendaagse problemen (5)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Wetenschappers
gaan ethisch te
werk (6)

☐☐☐☐☐☐☐

Wetenschappers
zijn
bevooroordeeld in
hun perspectieven
(7)

☐☐☐☐☐☐☐

Wetenschappers
zijn bekwaam in
het bijstaan van de
overheid bij haar
beleidsbeslissingen
(8)

☐☐☐☐☐☐☐

De wetenschap
heeft het beste
voor met het
welzijn van burgers
(9)

☐☐☐☐☐☐☐

End of Block: Vertrouwen in wetenschap

Start of Block: Vertrouwen in technologie

Q5.1 De volgende vragen gaan over artificiële intelligentie. Artificiële intelligentie kan gedefinieerd worden als de mogelijkheid van systemen of machines om menselijke intelligentie na te bootsen en taken zoals logisch redeneren uit te voeren. In dit proces kunnen intelligente systemen zichzelf verbeteren op basis van de verzamelde informatie. Toepassingen van artificiële intelligentie kunnen zichtbaar zijn (bv. robots), maar ook minder zichtbaar (bv. algoritmes). Daarnaast is het mogelijk om in

interactie te gaan met toepassingen van artificiële intelligentie, denk bijvoorbeeld aan virtuele agenten zoals Siri of chatbots.

Q5.2 De volgende stellingen gaan over uw ervaring met technologie. Gelieve aan te geven in hoeverre u het eens bent met deze stellingen.

	Helemaal oneens (1)	Oneens (2)	Eerder oneens (3)	Noch eens, noch oneens (4)	Eerder eens (5)	Eens (6)	Helemaal eens (7)
Artificiële intelligentie is betrouwbaar (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Toepassingen van artificiële intelligentie verwerken persoonlijke informatie op een vertrouwelijke manier (2)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Artificiële intelligentie wordt gebruikt in het voordeel van mensen (4)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Persoonlijke gegevens worden voldoende beschermd bij toepassingen van artificiële intelligentie (5)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Ik heb meer
behoefte aan
uitleg over de
werking van
artificiële
intelligentie (6)

☐☐☐☐☐☐☐

Mensen zullen
toepassingen van
artificiële
intelligentie goed
in de gaten
moeten houden
om te voorkomen
dat computers
fouten maken (7)

☐☐☐☐☐☐☐

Het stoort me dat
toepassingen van
artificiële
intelligentie
toegang hebben
tot mijn
persoonsgegevens
(8)

☐☐☐☐☐☐☐

Het is duidelijk
hoe toepassingen
van artificiële
intelligentie tot
conclusies en
adviezen komen
(9)

☐☐☐☐☐☐☐

Er wordt
informatie over de
werking en
effecten van
artificiële
intelligentie
achtergehouden
(10)

Q5.3 Hieronder ziet u een aantal taken die men met een computer kan uitvoeren. De taken zijn gerangschikt volgens oplopende moeilijkheid. Gelieve aan te geven tot waar u in staat bent deze taken uit te voeren.

- ☐ Internet gebruik, e-mails lezen en/of teksten verwerken (1)
- ☐ Nieuwe software installeren op een computer (2)
- ☐ Algemene problemen van een computer verhelpen (13)
- ☐ Programmeertalen gebruiken om computerscripts te schrijven (14)
- ☐ Systemen van Artificiële Intelligentie uit te werken (15)

End of Block: Vertrouwen in technologie

Start of Block: Complexiteit en kennis van de technologie

Q6.1 De federale overheid overweegt in de toekomst om slimme camera's in te zetten in het verkeer om gsm-gebruik achter het stuur op te sporen. Deze camera's maken gebruik van Artificiële Intelligentie om in te schatten of een bestuurder zijn of haar gsm gebruikt tijdens het rijden. Dit omvat voor alle duidelijkheid niet handsfree bellen of het instellen van een GPS/boordcomputer.

Q6.2 De volgende vragen hebben betrekking op de technologie van slimme camera's.

	Zeer slecht (1)	Slecht (2)	Noch slecht, noch goed (3)	Goed (4)	Zeer goed (5)
Hoe schat u uw kennis over slimme camera's in? (1)	☐	☐	☐	☐	☐
In welke mate begrijpt u hoe slimme camera's werken? (2)	☐	☐	☐	☐	☐
Indien u aan iemand zou moeten uitleggen hoe slimme camera's werken, hoe goed zou dat lukken? (3)	☐	☐	☐	☐	☐

Q6.3 De volgende vragen hebben betrekking op uw kennis van de technologie van slimme camera's.

	Helemaal onduidelijk (1)	Onduidelijk (2)	Noch duidelijk, noch onduidelijk (3)	Duidelijk (4)	Helemaal duidelijk (5)
Is het voor u duidelijk <u>op</u> <u>welke manier</u> slimme camera's gegevens verzamelen en verwerken? (1)	☐	☐	☐	☐	☐
Is het duidelijk <u>voor welke</u> <u>doeleinden</u> slimme camera's gegevens verzamelen en verwerken? (2)	☐	☐	☐	☐	☐

Q6.4 Denkt u dat de technologie van slimme camera's om gsm-gebruik door bestuurders te controleren meer voordelen dan nadelen heeft?

Alleen nadelen	Evenveel voordelen als nadelen	Alleen voordelen
-------------------	---	---------------------

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Uw keuze: ()

End of Block: Complexiteit en kennis van de technologie

Start of Block: Perceptie individuele voor- en nadelen

Q7.1 Gelieve aan te geven in hoeverre u het eens bent met de volgende uitspraken over de mogelijke voor- en nadelen van slimme camera's tegen gsm-gebruik achter het stuur.

	Helemaal oneens (1)	Oneens (2)	Eerder oneens (3)	Noch eens, noch oneens (4)	Eerder eens (5)	Eens (6)	Helemaal eens (7)
... geven mij een gevoel van veiligheid (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... geven mij een onverschillig gevoel (2)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... zijn een inbreuk op mijn privacy (3)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... bieden bescherming aan alle partijen op de baan (4)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... kunnen misbruikt worden door de overheid voor andere doeleinden (5)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

... kunnen
fouten
maken (6)

Page Break

Q7.2 Duid aan in hoeverre de volgende aspecten voor u belangrijk zijn in het kader van slimme camera's tegen gsm-gebruik.

	Heel onbelangrijk	Heel belangrijk									
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<i>Gevoel van veiligheid ()</i>											
<i>Inbreuk op privacy ()</i>											
<i>Mogelijk misbruik door de overheid ()</i>											
<i>De accuraatheid van camera's ()</i>											

End of Block: Perceptie individuele voor- en nadelen

Start of Block: Vertrouwen in slimme camera's als technologie

Q8.1 De volgende stellingen gaan over uw vertrouwen in het gebruik van slimme camera's om gsm-gebruik in het verkeer te bestrijden. Gelieve aan te geven in hoeverre u het eens bent met deze stellingen.

	Helemaal oneens (1)	Oneens (2)	Eerder oneens (3)	Noch eens, noch oneens (4)	Eerder eens (5)	Eens (6)	Helemaal eens (7)
Ik vertrouw de federale overheid om slimme camera's tegen gsm-gebruik in het verkeer te besturen (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bij het gebruik van slimme camera's tegen gsm-gebruik in het verkeer wordt er bekwaam omgegaan met data (2)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Met de inzet van slimme camera's tegen gsm-gebruik in het verkeer wordt het belang van alle burgers behartigd (3)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Met de inzet van
slimme camera's
tegen gsm-
gebruik in het
verkeer worden
alle burgers
eerlijk behandeld
(4)

☐☐☐☐☐☐☐

Slimme camera's
tegen gsm-
gebruik in het
verkeer
verwerken op
vertrouwelijke
wijze
persoonlijke
informatie (5)

☐☐☐☐☐☐☐

Slimme camera's
tegen gsm-
gebruik in het
verkeer bieden
voldoende
bescherming van
persoonlijke
gegevens (6)

☐☐☐☐☐☐☐

Ik voel mij
kwetsbaarder
wanneer slimme
camera's
controleren op
gsm-gebruik in
het verkeer dan
wanneer mensen
dit zouden doen
(7)

☐☐☐☐☐☐☐

Er wordt
informatie over
de werking en
effecten van
slimme camera's
tegen gsm-
gebruik in het
verkeer
achtergehouden
(9)

☐☐☐☐☐☐☐

Er wordt open
gecommuniceerd
over de werking
van slimme
camera's tegen
gsm-gebruik in
het verkeer (10)

☐☐☐☐☐☐☐

Ik heb nood aan
 een uitleg over
 de werking van
 slimme camera's
 tegen gsm-
 gebruik in het
 verkeer (11)

☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

End of Block: Vertrouwen in slimme camera's als technologie

Start of Block: Attitude tegenover de technologie

**Q9.1 Slimme camera's die kunnen controleren op gsm-gebruik in het verkeer geven mij een
 gevoel.**

	1	2	3	4	5	6	7	
	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	7 (7)	
Negatief	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Positief
Slecht	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Goed
Onaangenaam	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Aangenaam

Q9.2

Slimme camera's die kunnen controleren op gsm-gebruik in het verkeer zijn voor mij een instrument.

	1	2	3	4	5	6	7	
	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	7 (7)	
Waardeloos	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Waardevol
Onverstandig	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Verstandig
Schadelijk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Voordelig

End of Block: Attitude tegenover de technologie

Start of Block: Acceptatie van de technologie

Q10.1 Indien de overheid slimme camera's die controleren op gsm-gebruik achter het stuur zou invoeren, zou u dit dan steunen?

	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	7 (7)	
Ik zou het absoluut niet steunen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Ik zou het absoluut wel steunen

Q10.2 Indien een slimme camera zou vaststellen dat u een gsm gebruikt achter het stuur en u vervolgens een boete ontvangt, zou u deze boete dan aanvaarden?

	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	7 (7)	
Ik zou dit absoluut niet aanvaarden	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Ik zou dit absoluut wel aanvaarden

End of Block: Acceptatie van de technologie

Start of Block: Publieke Opinie

Q11.1 De volgende vragen gaan over de houding van de samenleving en uw directe omgeving ten opzichte van de technologie van slimme camera's om gsm-gebruik in het verkeer te bestrijden. Gelieve aan te geven in hoeverre die houding volgens u positief of negatief zou zijn.

	Heel negatief	Heel positief
	0	10
Houding van de publieke opinie ()		
Houding van mijn directe omgeving ()		

End of Block: Publieke Opinie

Start of Block: Interesse in de technologie

Q12.1 De volgende vragen gaan over uw eigen interesses. Gelieve aan te geven in hoeverre u geïnteresseerd bent in ...

Helemaal niet	Click	Click	Click	Click	Helemaal wel
geïnteresseerd	to	to	to	to	geïnteresseerd
	write	write	write	write	
	Label 3	Label 4	Label 5	Label 6	

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

... technologieën zoals <i>Artificiële Intelligentie</i> in het algemeen ()	
... slimme camera's tegen <i>gsm-gebruik</i> in het verkeer ()	

Q12.2 Rijdt u zelf met de auto?

- ☐ Ja (1)
- ☐ Nee (2)

Display This Question:

If Rijdt u zelf met de auto? = Ja

Q12.3 Gebruikt u zelf uw gsm achter het stuur?

- ☐ Nooit (1)
 - ☐ Zelden (2)
 - ☐ Soms (3)
 - ☐ Vaak (4)
 - ☐ Altijd (5)
-

Q12.4 Werkt u momenteel in één van de volgende sectoren? (Meerdere antwoorden mogelijk)

- ☐ De publieke sector (1)
- ☐ De private sector (2)
- ☐ De non-profit sector (3)
- ☐ De wetenschappelijke sector (4)
- ☐ Geen van bovenstaande of niet van toepassing (5)
- ☐ Andere: (6) _____

End of Block: Interesse in de technologie

Start of Block: Block 13

Q13.1 We zijn aan het einde gekomen van de vragenlijst. Hier willen we u graag de gelegenheid bieden om opmerkingen te formuleren:

Q13.2 Bedankt voor uw deelname aan dit onderzoek! Vergeet niet op de pijl rechtsonder te klikken om de survey af te sluiten en uw antwoord te registreren.

Indien u nog vragen heeft bij deze survey, aarzel dan niet om contact op te nemen met de onderzoekers via Steven.DeVadder@uantwerpen.be.

End of Block: Block 13

6 Appendix A - Ontwerp concepten

a. Vertrouwen in de overheid

Het concept *vertrouwen in de overheid* is meetbaar gemaakt door middel van het bevragen van negen stellingen (zie Appendix Figuur **0-1**) waarbij de respondent kon aangeven in hoeverre hij/zij het eens of oneens is op een zeven-punten-Likert-schaal. Naderhand is een schaalgemiddelde vastgesteld die verder in onze analyse dient als de variabele van het concept.

Na het uitvoeren van een factor- en betrouwbaarheidsanalyse van de schaal werd duidelijk dat de initiële schaal bestaande uit negen items een eenduidige schaal was met een eigenwaarde van de eerste component van 5,806. Alle andere componenten hadden een eigenwaarde lager dan 1. De initiële schaal bleek ook betrouwbaar met een Cronbach's Alpha van 0,926. Echter, deze kon verhoogd worden door item zeven te verwijderen. Dit item bleek in vergelijking lager gecorreleerd te zijn met de andere items. Door item zeven te verwijderen nam de betrouwbaarheid van de schaal toe tot Cronbach's Alpha 0,940. De schaal bleef eenduidig met één component met een eigenwaarde van 5,696 en de componenten met een eigenwaarde lager dan 1 (zie tabel). De variabele *vertrouwen in de overheid* is dus het gemiddelde van de samengestelde schaal bestaande uit acht items. Deze wordt verder gebruikt in de analyse.

Appendix Tabel 0-1

Samenstelling variabele 'Vertrouwen in de overheid'

Total Variance Explained						
Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	5,696	71,202	71,202	5,696	71,202	71,202
2	,671	8,389	79,592			
3	,419	5,232	84,824			
4	,391	4,893	89,717			
5	,277	3,466	93,182			
6	,220	2,744	95,927			
7	,185	2,316	98,242			
8	,141	1,758	100,000			
Extraction Method: Principal Component Analysis.						
Reliability Statistics						
Cronbach's Alpha		Cronbach's Alpha Based on Standardized Items		N of Items		
,940		,941		8		
Statistics						
Scale_TGovmnt						
N	Valid	493				
	Missing	0				
Mean		3,8883				
Median		4,0000				
Std. Deviation		1,24367				
Range		6,00				
Minimum		1,00				
Maximum		7,00				

b. Vertrouwen in de wetenschap

Het concept *vertrouwen in de wetenschap* is op gelijke wijze als *vertrouwen in de overheid* meetbaar gemaakt (zie Appendix Figuur 0-2). De factor- en betrouwbaarheidsanalyse toonde aan dat de initiële schaal eenduidig en betrouwbaar was. Echter, item zeven bleek in vergelijking lager gecorreleerd te zijn met de andere items. Door dit item te verwijderen uit de schaal nam de betrouwbaarheid toe tot Cronbach's Alpha 0,905. De schaal bleef eenduidig met een component met een eigenwaarde van

4,925 en de andere <1 (zie tabel). Het variabele *vertrouwen in de overheid* is dus het gemiddelde van de samengestelde schaal bestaande uit acht items. Deze wordt gebruikt in de analyse.

Appendix Tabel A-2

Samenstelling variabele 'Vertrouwen in de wetenschap'

Total Variance Explained						
Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	4,925	61,557	61,557	4,925	61,557	61,557
2	,658	8,230	69,788			
3	,583	7,292	77,079			
4	,475	5,942	83,021			
5	,468	5,846	88,867			
6	,369	4,611	93,478			
7	,300	3,747	97,225			
8	,222	2,775	100,000			
Extraction Method: Principal Component Analysis.						
Reliability Statistics						
Cronbach's Alpha Based on Standardized						
Cronbach's Alpha		Items	N of Items			
,905		,910	8			
Statistics						
Scale_TScience						
N	Valid	488				
	Missing	5				
Mean		5,1132				
Median		5,2500				
Std. Deviation		,92226				
Range		5,63				
Minimum		1,38				
Maximum		7,00				

c. Vertrouwen in de technologie

Het concept *vertrouwen in de technologie* is op een gelijke wijze meetbaar gemaakt als de hierboven beschreven concepten die *vertrouwen* meten. Schalen op basis van een negental stellingen (zie Appendix Figuur 0-3). Naderhand is een schaalgemiddelde vastgesteld die verder in onze analyse dient als de variabele van het concept.

Uit de resultaten van een factor- en betrouwbaarheidsanalyse bleek dat de initiële schaal drie componenten bleek te meten. Deze hadden een eigenwaarde boven de 1 (zie tabel), component 2 en 3 zaten echter gering boven de 1. De initiële schaal bleek wel betrouwbaar te zijn met een Cronbach's Alpha van 0,775. Belangrijk te vermelden is dat twee items op meerdere componenten scoorden.

Vervolgens zijn voor elk van de 3 componenten en de corresponderende items (zie tabel) een factor- en betrouwbaarheidsanalyse uitgevoerd. Component 1, bestaande uit zes items, bleek ééndimensionaal (eigenwaarde 3,283) en betrouwbaar (Cronbach's Alpha 0,823). Component 2, bestaande uit drie items, bleek ééndimensionaal maar niet consistent (Cronbach's Alpha 0,532). Ook Component 3 bleek totaal niet consistent (Cronbach's Alpha 0,282). Geconcludeerd kan worden dat componenten 2 en component 3 op zichzelf geen adequate schalen zijn voor het meten van afzonderlijke dimensies van het concept *vertrouwen in de technologie* vanwege de onbetrouwbaarheid en de geringe eigenwaarde boven de 1 in de initiële schaal. Gezien het hierboven beschrevene en gezien de kruislading, behandelen wij het concept *vertrouwen in de technologie* als een ééndimensionaal meetinstrument. Dit onderzoek gaat verder met de initiële schaal uit tabel C1. Door item vijf te laten vallen verhogen we de consistentie van de schaal tot Cronbach's Alpha 0,786.

Na opnieuw een factor- en betrouwbaarheidsanalyse uit te voeren bleek de schaal, bestaand uit acht items, twee dimensies te meten. Na afzonderlijke analyse van beide componenten bleek het tweede component niet consistent. Gezien de geringe eigenwaarde (1,216) is de hierboven beschreven redenering toepasbaar. We achten de kans dat de schaal meerdere dimensies van het concept meet verwaarloosbaar. In de verdere analyse wordt het schaalgemiddelde gebaseerd op acht items gebruikt als variabele voor het concept *vertrouwen in de technologie*.

Appendix Tabel A-3

Vertrouwen in technologie

<i>Total Variance Explained</i>									
Comp onent	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings		
	% of			% of			% of		
	Total	Varianc e	Cumulat ive %	Total	Variance	Cumulati ve %	Total	Varianc e	Cumulativ e %
1	3,510	39,004	39,004	3,510	39,004	39,004	3,196	35,510	35,510
2	1,319	14,660	53,664	1,319	14,660	53,664	1,561	17,349	52,859
3	1,030	11,449	65,113	1,030	11,449	65,113	1,103	12,254	65,113
4	,808	8,983	74,096						
5	,715	7,942	82,038						

6	,558	6,194	88,233		
7	,463	5,141	93,373		
8	,371	4,128	97,501		
9	,225	2,499	100,000		
Extraction Method: Principal Component Analysis.					
Rotated Component Matrix ^a					
	Component				
	1	2	3		
TTechno1	,751				
TTechno2	,880				
TTechno3	,778				
TTechno4	,811				
TTechno5		,589	,594		
TTechno6		,795			
TTechno7	,481	,637			
TTechno8			,725		
TTechno9	,486				
Extraction Method: Principal Component Analysis.					
Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.					
a. Rotation converged in 5 iterations.					
Reliability Statistics					
Cronbach's Alpha					
Based on					
Cronbach's Alpha	Standardized Items		N of Items		
,775	,777		9		

Appendix Figuur A-4

Finale samenstelling variabele 'vertrouwen in de technologie'

Total Variance Explained									
Componen t	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	3,460	43,253	43,253	3,460	43,253	43,253	2,960	36,997	36,997
2	1,216	15,196	58,448	1,216	15,196	58,448	1,716	21,452	58,448
3	,898	11,229	69,677						
4	,760	9,496	79,173						
5	,588	7,353	86,527						
6	,474	5,924	92,451						

7	,374	4,672	97,123		
8	,230	2,877	100,000		
Extraction Method: Principal Component Analysis.					
Rotated Component Matrix					
	Component				
	1	2			
TTechno1	,740				
TTechno2	,863				
TTechno3	,761				
TTechno4	,757				
TTechno6		,790			
TTechno7		,724			
TTechno8	,555				
TTechno9		,555			
Extraction Method: Principal Component Analysis.					
Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.					
a. Rotation converged in 3 iterations.					
Reliability Statistics					
Cronbach's Alpha Based on Standardized					
Cronbach's Alpha	Items	N of Items			
,786	,789	8			
Statistics					
Scale_TTechno					
N	Valid	493			
	Missin	0			
	g				
Mean		3,4759			
Median		3,5000			
Std. Deviation		,83705			
Range		4,50			
Minimum		1,25			
Maximum		5,75			

d. Vertrouwen in slimme camera's

Ook het concept *vertrouwen in de slimme camera's* is door middel van negen stellingen (zie Appendix Figuur **0-5**) aangeboden aan de respondent en meetbaar gemaakt evenals eerdergenoemde concepten. Een schaalgemiddelde is vastgesteld die verder in onze analyse dient als de variabele van het concept.

Na het uitvoeren van een factor- en betrouwbaarheidsanalyse bleek dat de schaal twee componenten had met een eigenwaarde boven de 1. De initiële betrouwbaarheid van de schaal was aanzienlijk met een Cronbach's Alpha van 0,858. Deze kan verhoogd worden tot 0,878 door item negen te laten vallen.

Gezien twee componenten een eigenwaarde van >1 hadden, is voor beide componenten en corresponderende items een factor- en betrouwbaarheidsanalyse gedaan. Belangrijk te vermelden is dat er twee items zijn die voor beide componenten scoren (zie tabel). Component 1, bestaande uit zeven items, bleek ééndimensionaal (eigenwaarde 4,123) en betrouwbaar met een Cronbach's Alpha van 0,877. Component 2, bestaande uit vier items, bleek ook ééndimensionaal maar niet betrouwbaar (Cronbach's Alpha 0,685). Gezien de onbetrouwbaarheid van de schaal van component 2, diens geringe eigenwaarde boven de 1 (Eigenwaarde 1,095) en de kruislading van twee items, verwachten wij dat de kans dat de initiële schaal tweedimensionaal is verwaarloosbaar. Door item negen te laten vallen verhoogt de betrouwbaarheid van de schaal tot Cronbach's Alpha 0,878 zoals hierboven beschreven. In de verdere analyse zullen we het schaalgemiddelde van de initiële schaal gebruiken als variabele voor *vertrouwen in slimme camera's*.

Appendix Figuur A-5

Initiële schaal 'vertrouwen in slimme camera's'

Total Variance Explained									
Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	4,479	49,765	49,765	4,479	49,765	49,765	3,800	42,225	42,225
2	1,095	12,166	61,931	1,095	12,166	61,931	1,774	19,706	61,931
3	,890	9,889	71,821						
4	,802	8,906	80,727						
5	,537	5,972	86,699						
6	,429	4,762	91,461						
7	,292	3,247	94,708						
8	,255	2,832	97,540						
9	,221	2,460	100,000						
Extraction Method: Principal Component Analysis.									
Rotated Component Matrixa									
	Component								
	1	2							
TCamera2	,815								
TCamera3	,870								
TCamera4	,822								

TCamera5	,692	
TCamera6	,748	,430
TCamera7	,591	
TCamera8	,470	,581
TCamera9		,762
TCamera10		,679
Extraction Method: Principal Component Analysis.		
Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.		
a. Rotation converged in 3 iterations.		
Reliability Statistics		
Cronbach's Alpha		
Based on		
Cronbach's Alpha	Standardized Items	N of Items
,858	,861	9

Appendix Figuur A-6

Samenstelling variabele 'vertrouwen in slimme camera's' na eliminatie item negen

Reliability Statistics		
Cronbach's Alpha		
Based on		
Cronbach's Alpha	Standardized Items	N of Items
,878	,881	8
Statistics		
Scale_TCamera		
N	Valid	492
	Missing	1
Mean		4,2264
Median		4,2500
Std. Deviation		,98995
Range		5,88
Minimum		1,13
Maximum		7,00

Appendix Figuur A-7

Component 1 initiële schaal

Total Variance Explained						
Initial Eigenvalues				Extraction Sums of Squared Loadings		
Component	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	4,123	58,899	58,899	4,123	58,899	58,899

2	,809	11,550	70,450	
3	,743	10,618	81,067	
4	,511	7,294	88,361	
5	,319	4,554	92,915	
6	,269	3,839	96,754	
7	,227	3,246	100,000	
Extraction Method: Principal Component Analysis.				
Reliability Statistics				
Cronbach's Alpha				
Based on				
Cronbach's Alpha	Standardized Items	N of Items		
,877	,880	7		

Appendix Figuur A-10
Component 2

<i>Total Variance Explained</i>						
Initial Eigenvalues				Extraction Sums of Squared Loadings		
Component	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	2,157	53,914	53,914	2,157	53,914	53,914
2	,922	23,038	76,951			
3	,490	12,240	89,191			
4	,432	10,809	100,000			
Extraction Method: Principal Component Analysis.						
Reliability Statistics						
Cronbach's Alpha						
Based on						
Cronbach's Alpha	Standardized Items	N of Items				
,685	,692	4				

e. Attitude tegenover de technologie

Het concept *attitude tegenover de technologie* is meetbaar gemaakt door middel van een bipolaire schaal met zes stellingen (zie Appendix Figuur 0-8 en Appendix Figuur 0-9). Naderhand is een schaalgemiddelde vastgesteld die verder in onze analyse dient als de variabele van het concept.

Na het uitvoeren van een factor- en betrouwbaarheidsanalyse van de schaal werd duidelijk dat de initiële schaal bestaande uit zes items een éénduidige schaal was een eigenwaarde van de eerste

component van 4,845 met andere componenten die allemaal een eigenwaarde hadden van <1. De initiële schaal bleek ook betrouwbaar met een Cronbach's Alpha van 0,951 (zie tabel).

Appendix Figuur A-11

Samenstelling variabele 'attitude tegenover de technologie'

Total Variance Explained						
Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	4,845	80,757	80,757	4,845	80,757	80,757
2	,418	6,971	87,727			
3	,347	5,777	93,505			
4	,156	2,606	96,111			
5	,150	2,503	98,614			
6	,083	1,386	100,000			
Extraction Method: Principal Component Analysis.						
Reliability Statistics						
Cronbach's Alpha						
Based on						
Cronbach's Alpha	Standardized Items	N of Items				
,951	,952	6				
Statistics						
MeanAttitude						
N	Valid	487				
	Missing	6				
Mean		4,7214				
Median		4,6667				
Std. Deviation		1,50138				
Range		6,00				
Minimum		1,00				
Maximum		7,00				

f. Perceptie van kennis

Het concept *perceptie van eigen kennis* is meetbaar gemaakt door middel van het aanbieden van vijf stellingen (zie Appendix Figuur 0-6 en Appendix Figuur 0-7) waarbij de respondent kon aangeven in hoeverre hij/zij het eens of oneens is op basis van een vijf-punten-Likert-schaal. Naderhand is een schaalgemiddelde vastgesteld die verder in onze analyse dient als de variabele van het concept.

Een factor- en betrouwbaarheidsanalyse van deze schaal toonden aan dat de initiële schaal bestaande uit vijf items een éénduidige schaal is met een eigenwaarde van de eerste component van 3,845. Alle andere componenten hadden allemaal een eigenwaarde kleiner dan 1. De initiële schaal was betrouwbaar maar kon door item vijf te laten vallen een grotere betrouwbaarheid bekomen van

Cronbach's Alpha 0,901. In het verdere verloop van de analyse wordt dus een schaalgemiddelde gebruikt op basis van vier items.

In het conceptueel model is ook het concept *complexiteit* opgenomen. Items vier en vijf waren initieel bedoeld om dit concept te meten. De concepten kennis en complexiteit waren in hetzelfde blokje opgenomen in de bevraging. Echter, gezien er maar een enkel component een eigenwaarde >1 heeft, is het duidelijk dat dit onderzoek er niet in slaagt om beide concepten te meten. Het onderzoek gaat verder met een focus op kennis.

Appendix Figuur A-12

Initiële samenstelling variable 'perceptie van eigen kennis'

<i>Total Variance Explained</i>						
Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	3,253	65,055	65,055	3,253	65,055	65,055
2	,873	17,452	82,507			
3	,347	6,946	89,453			
4	,317	6,348	95,801			
5	,210	4,199	100,000			
Extraction Method: Principal Component Analysis.						
Reliability Statistics						
Cronbach's Alpha						
Based on						
Cronbach's Alpha	Standardized Items		N of Items			
,849	,854		5			

Appendix Tabel A-13

Finale samenstelling variable perceptie van eigen kennis

<i>Total Variance Explained</i>						
Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	3,090	77,254	77,254	3,090	77,254	77,254
2	,379	9,471	86,725			
3	,318	7,948	94,673			
4	,213	5,327	100,000			
Extraction Method: Principal Component Analysis.						

Reliability Statistics		
Cronbach's Alpha		
Based on		
Cronbach's Alpha	Standardized Items	N of Items
,901	,902	4
<i>Statistics</i>		
Scale_ Know		
N	Valid	492
	Missing	1
Mean		2,9002
Median		2,7500
Std. Deviation		,88243
Range		4,00
Minimum		1,00
Maximum		5,00

7 Appendix B - Regressieassumpties

a. Regressieassumpties van afhankelijke variabele Accept1

Vooraleer een (lineaire) regressieanalyse uitgevoerd kan worden, dienen er aan een aantal assumpties voldaan te worden. Een eerste assumptie die we testen is de lineariteit van de regressievergelijking. Om dit te doen, maken we gebruik van een scatterplot, met op de x-as de gestandaardiseerde voorspelde waarden en op de y-as de gestandaardiseerde residuen. De aanwezigheid van bepaalde patronen kan wijzen op een niet-lineaire regressie. Wanneer we kijken naar de scatterplot (Figuur 3) zien we dat er geen duidelijk patroon te onderscheiden is. Er is dus geen reden hebben om aan te nemen dat de regressievergelijking niet-lineair is.

Een andere assumptie die we testen is de normaliteit van de frequentieverdeling. Om dit te doen maken we gebruik van een histogram met op de y-as de geobserveerde frequenties en op de x-as de gestandaardiseerde residuen en een P-P plot. Met op de x-as de geobserveerde cumulatieve kans en op de y-as de verwachte cumulatieve waarde. Sterke afwijkingen van de geobserveerde frequenties en de theoretische normale verdeling in het histogram en afwijking van de diagonale rechte in het P-P plot zijn een aanwijzing voor non-normaliteit. In het histogram (Figuur 1) zien we dat de geobserveerde frequenties redelijk goed de normaalverdeling volgen. Ook wanneer we kijken naar het P-P plot zien we dat de lijn de diagonale rechte vrij goed volgt. Er is dus geen reden om aan te nemen dat er sprake van non-normaliteit is.

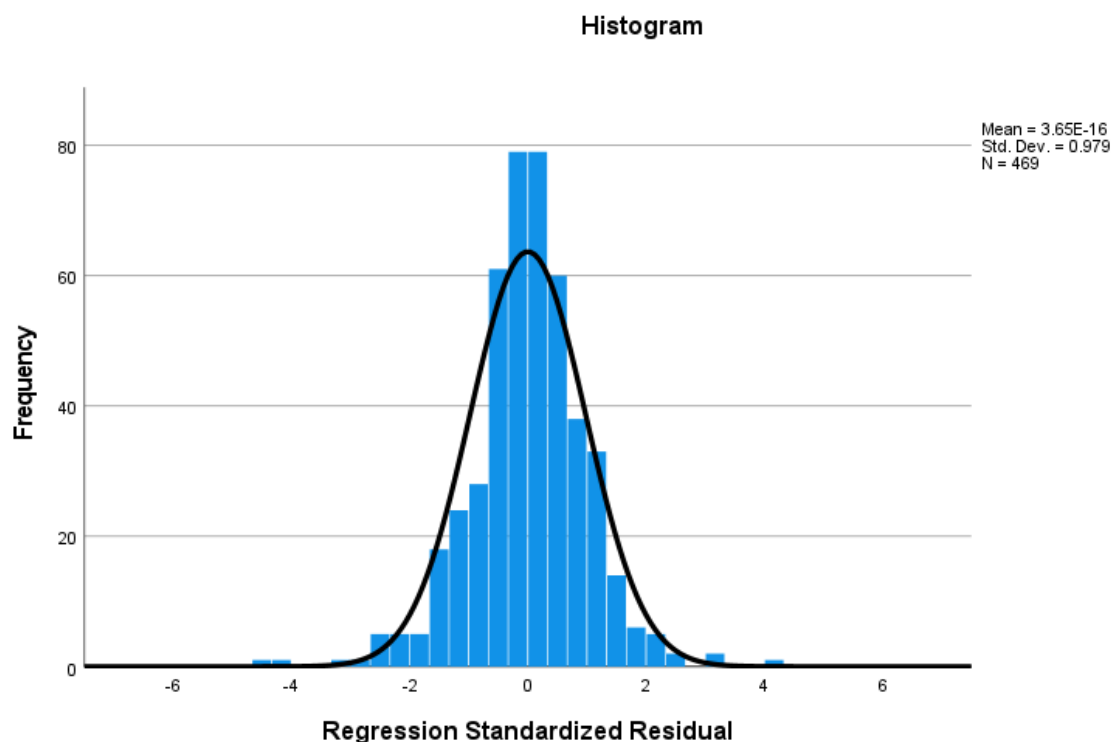
Nog een assumptie die getest wordt is de assumptie van homoscedasticiteit. Om te controleren op heteroscedasticiteit maken we gebruik van een scatterplot met op de x-as de gestandaardiseerde voorspelde waarden en op de y-as de gestandaardiseerde residuen. Daarnaast maken we gebruik van een histogram met op de y-as de geobserveerde frequenties en op de x-as de gestandaardiseerde residuen. De aanwezigheid van bepaalde patronen in de scatterplot en sterke afwijkingen van de geobserveerde frequenties en de theoretische normale verdeling in het histogram kan wijzen op heteroscedasticiteit. Wanneer we kijken naar de scatterplot (Figuur 2) zien we dat er geen duidelijk patroon te onderscheiden is. Wanneer we kijken naar het histogram (Figuur 3) zien we geen sterke afwijkingen van de theoretische normale verdeling. Er is dus geen reden om aan te nemen dat er heteroscedasticiteit is.

Een laatste assumptie die getest wordt is de assumptie dat er geen sprake is van multicollineariteit tussen de verschillende onafhankelijke variabelen. Om dit te testen, maken we gebruik van de Variance Inflation Factor (VIF). In Tabel 1 staan de VIF-waarden van de verschillende onafhankelijke variabelen.

Wanneer er een VIF-score is van boven de 5, is er sprake van multicollineariteit. In Figuur 4 zien we dat enkel 3 leeftijdscategorieën een VIF-waarde boven de 5 hebben. Dat er sprake is van een sterk lineair verband is tussen verschillende leeftijdscategorieën is logisch. Daarnaast zijn de leeftijdscategorieën controlevariabelen. Dit betekent dat de hoge VIF-waarde van deze variabelen geen impact op onze regressiemodellen hebben. Hierdoor kunnen we dus zeggen dat er geen sprake is van multicollineariteit.

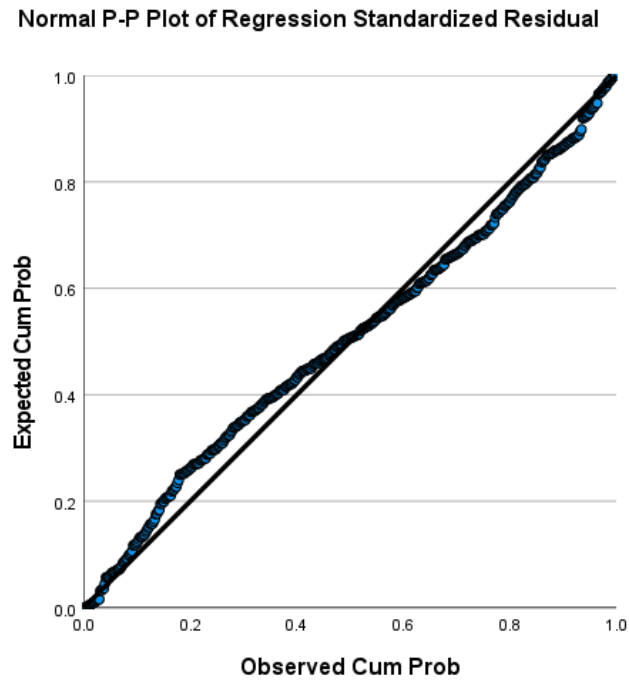
Appendix Figuur B-1

Histogram gestandaardiseerde residuen 'Accept1'

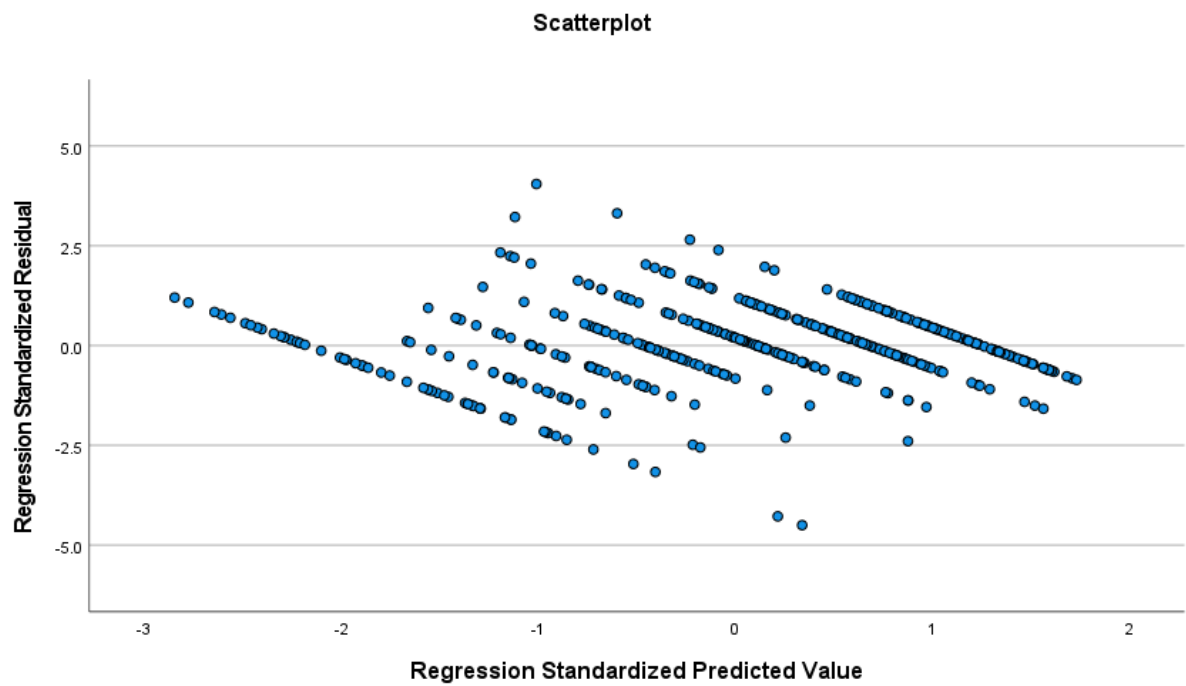
Appendix Figuur B-2

Normal Probability Plot 'Accept 1'

Appendix Figuur B-3

Scatterplot residuen en verwachte waarden voor 'Accept1'

Appendix Tabel B-1*Collineariteitscijfers van de variabelen bij 'Accept1'*

Collineariteitscijfers Accept 1	Tolerantie	VIF
<i>Vrouw^a</i>	0,780	1,282
<i>Leeftijd^{bc}</i>		
25-34	0,304	3,291
35-44	0,205	4,880
45-54	0,189	5,282
55-64	0,175	5,699
65+	0,154	6,478
<i>Opleiding^{de}</i>		
Secundair	0,307	3,253
Bachelor	0,335	2,982
Master/PhD	0,328	3,045
<i>Technologische vaardigheid</i>	0,491	2,037
<i>Autorijgend</i>	0,563	1,777
<i>Inwonend kind</i>	0,670	1,492
<i>Evaluatie</i>	0,470	2,129
<i>Publieke opinie</i>	0,628	1,592
<i>Perceptie eigen kennis</i>	0,798	1,252
<i>Algemeen vertrouwen</i>	0,572	1,748
<i>Vertrouwen in de overheid</i>	0,408	2,452
<i>Vertrouwen in de wetenschap</i>	0,477	2,096
<i>Vertrouwen in de technologie</i>	0,580	1,725
<i>Vertrouwen in slimme camera</i>	0,291	3,442
<i>Attitude t.o.v. technologie</i>	0,295	3,390

b. Regressieassumpties van afhankelijke variabele Accept2

Vooraleer een (lineaire) regressieanalyse uitgevoerd kan worden, dienen er aan een aantal assumpties voldaan te worden. Een eerste assumptie die we testen is de lineariteit van de regressievergelijking. Om dit te doen, maken we gebruik van een scatterplot, met op de x-as de gestandaardiseerde voorspelde waarden en op de y-as de gestandaardiseerde residuen. De aanwezigheid van bepaalde patronen kan wijzen op een niet-lineaire regressie. Wanneer we kijken naar de scatterplot (Figuur 6) zien we dat er geen duidelijk patroon te onderscheiden is. Er is dus geen reden hebben om aan te nemen dat de regressievergelijking niet-lineair is.

Een andere assumptie die we testen is de normaliteit van de frequentieverdeling. Om dit te doen maken we gebruik van een histogram met op de y-as de geobserveerde frequenties en op de x-as de gestandaardiseerde residuen en een P-P plot. Sterke afwijkingen van de geobserveerde frequenties en de theoretische normale verdeling in het histogram en afwijking van de diagonale rechte in het P-P plot zijn een aanwijzing voor non-normaliteit. In het histogram (Figuur 4) zien we dat de geobserveerde frequenties redelijk goed de normaalverdeling volgen. Ook wanneer we kijken naar het P-P plot zien we dat de lijn de diagonale rechte vrij goed volgt. Er is dus geen reden om aan te nemen dat er non-normaliteit is.

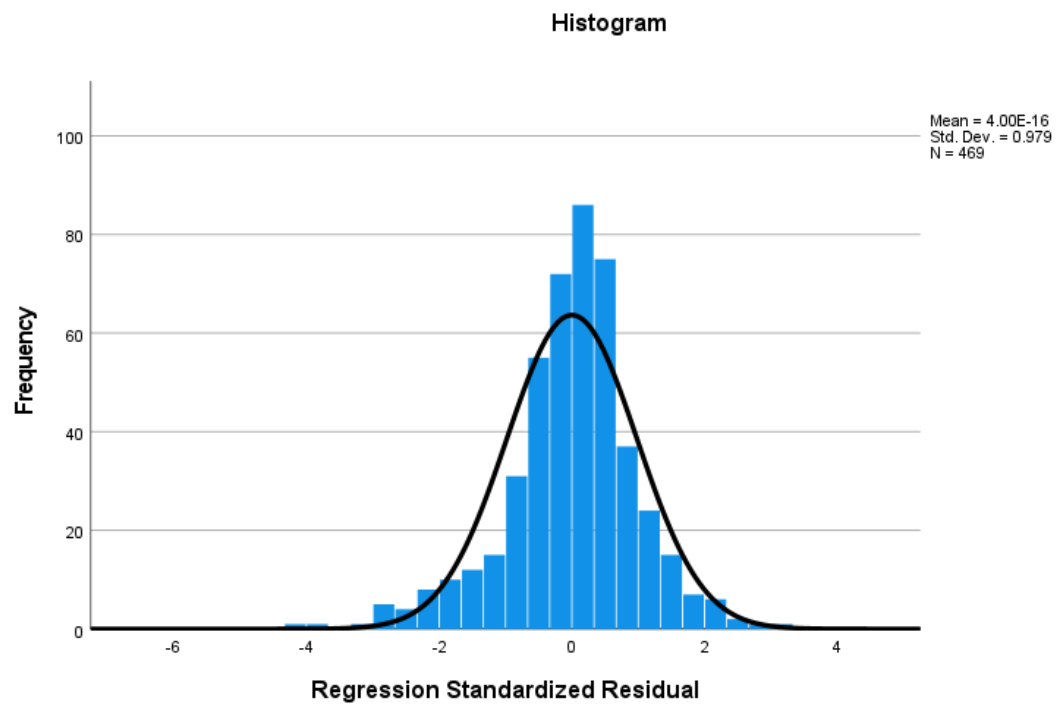
Nog een assumptie die getest wordt is de assumptie van homoscedasticiteit. Om te controleren op heteroscedasticiteit maken we gebruik van een scatterplot met op de x-as de gestandaardiseerde voorspelde waarden en op de y-as de gestandaardiseerde residuen. Daarnaast maken we gebruik van een histogram met op de x-as de gestandariseerde residuen. De aanwezigheid van bepaalde patronen in de scatterplot en sterke afwijkingen van de geobserveerde frequenties en de theoretische normale verdeling in het histogram kan wijzen op heteroscedasticiteit. Wanneer we kijken naar de scatterplot (Figuur 5) zien we dat er geen duidelijk patroon te onderscheiden is. Wanneer we kijken naar het histogram (Figuur 6) zien we geen sterke afwijkingen van de theoretische normale verdeling. Er is dus geen reden om aan te nemen dat er heteroscedasticiteit is.

Een laatste assumptie die getest moet worden is de assumptie dat er geen sprake is van multicollineariteit tussen de verschillende onafhankelijke variabelen. Om dit te testen, maken we gebruik van de Variance Inflation Factor (VIF). In Tabel 2 staan de VIF-waarden van de verschillende onafhankelijke variabelen. Wanneer er een VIF-score is van boven de 5, is er sprake van multicollineariteit. In Tabel 1 zien we dat enkel 3 leeftijdscategorieën een VIF-waardeboven 5 hebben. Dat er een sterk lineair verband is tussen verschillende leeftijdscategorieën is logisch. Daarnaast zijn de leeftijdscategorieën controlevariabelen. Dit betekent dat de hoge VIF-waarde van deze variabelen

geen impact op onze regressiemodellen. Hierdoor kunnen we dus zeggen dat er geen sprake is van multicollineariteit.

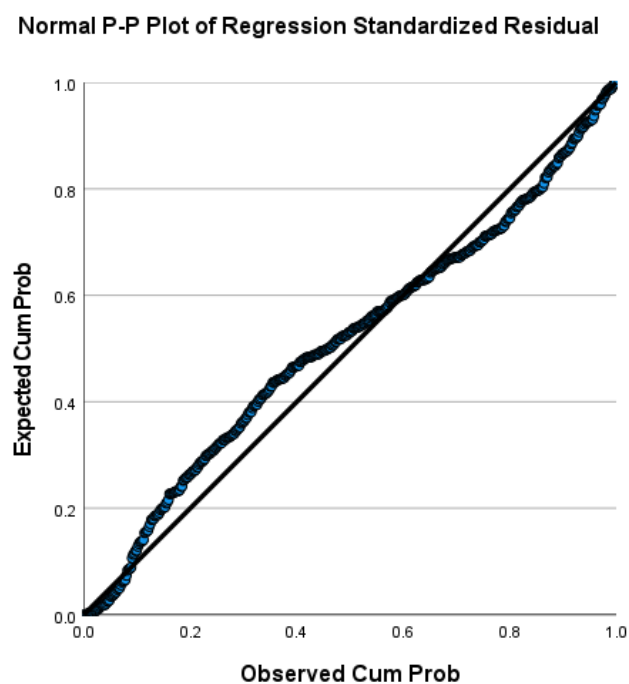
Appendix Figuur 0-4

Histogram gestandaardiseerde residuen Accept2

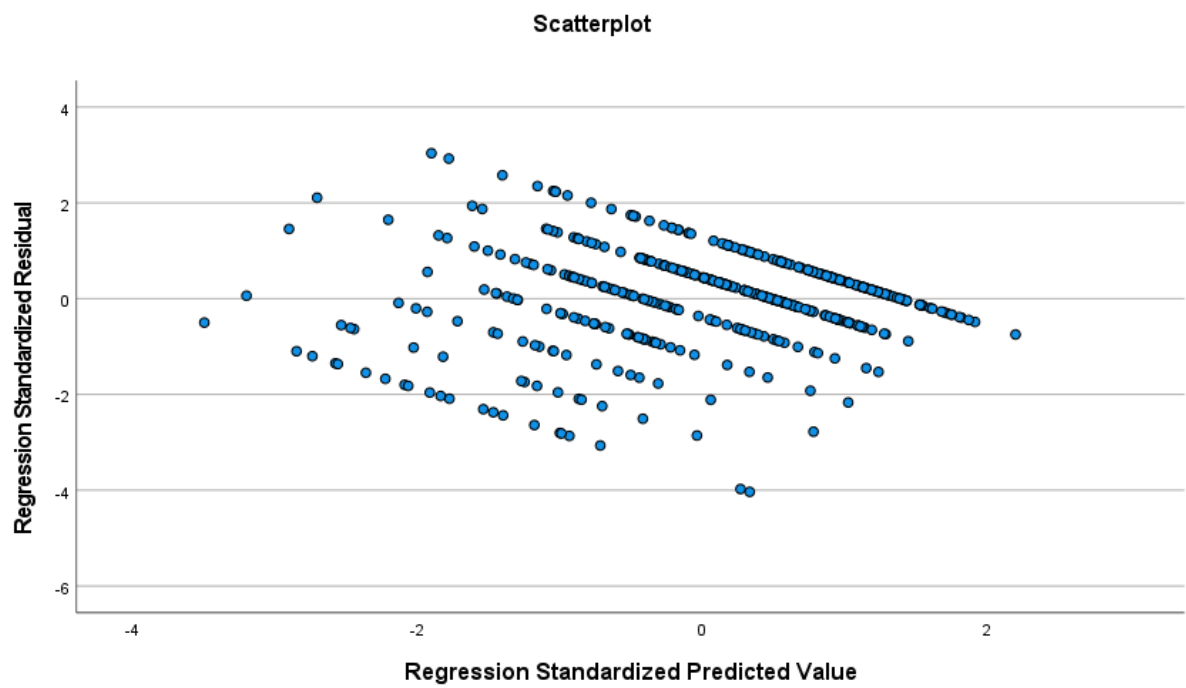
Appendix Figuur 0-5

Normal Probability Plot 'Accept 2'

Appendix Figuur 0-6

Scatterplot residuen en verwachte waarden 'Accept2'

Appendix Tabel B-2*Collineariteitscijfers van de variabelen bij 'Accept2'*

Collineariteitscijfers Accept 2	Tolerantie	VIF
<i>Vrouw^a</i>	0,780	1,282
<i>Leeftijd^{bc}</i>		
25-34	0,304	3,291
35-44	0,205	4,880
45-54	0,189	5,282
55-64	0,175	5,699
65+	0,154	6,478
<i>Opleiding^{de}</i>		
Secundair	0,307	3,253
Bachelor	0,335	2,982
Master/PhD	0,328	3,045
<i>Technologische vaardigheid</i>	0,491	2,037
<i>Gebruik auto</i>	0,563	1,777
<i>Inwonend kind</i>	0,670	1,492
<i>Evaluatie kosten-baten</i>	0,470	2,129
<i>Publieke opinie</i>	0,628	1,592
<i>Perceptie eigen kennis</i>	0,798	1,252
<i>Algemeen vertrouwen</i>	0,572	1,748
<i>Vertrouwen in de overheid</i>	0,408	2,452
<i>Vertrouwen in de wetenschap</i>	0,477	2,096
<i>Vertrouwen in de technologie</i>	0,580	1,725
<i>Vertrouwen in slimme camera</i>	0,291	3,442
<i>Attitude t.o.v. technologie</i>	0,295	3,390

8 Appendix C - Items survey

Appendix Figuur 0-1

Items vertrouwen in overheid

De antwoordmogelijkheden bestaan uit een schaal van helemaal oneens; oneens; eerder oneens; noch eens, noch oneens; eerder eens; eens; helemaal eens.

“Volgende stellingen gaan over uw ervaring met de federale overheid. Gelieve aan te geven in hoeverre u het eens bent met deze stellingen.”

De federale overheid houdt informatie achter

De federale overheid is bekwaam in het besturen van ons land

Beleidsbeslissingen die de federale overheid maakt zijn betrouwbaar

De federale overheid maakt haar intenties en doeleinden duidelijk

Het werk van de federale overheid maakt het leven van mensen beter

De federale overheid gaat ethisch te werk

De federale overheid is bevooroordeeld in haar perspectieven

De federale overheid kan oplossingen vinden voor maatschappelijke problemen

De federale overheid heeft het beste voor met het welzijn van haar burgers

Appendix Figuur 0-2

Items vertrouwen in wetenschap

De antwoordmogelijkheden bestaan uit een schaal van helemaal oneens; oneens; eerder oneens; noch eens, noch oneens; eerder eens; eens; helemaal eens.

“Volgende stellingen gaan over uw ervaring met de wetenschap. Gelieve aan te geven in hoeverre u het eens bent met deze stellingen.”

Wetenschappers houden informatie achter

Het werk van wetenschappers maakt het leven van mensen beter

Resultaten van wetenschappelijk onderzoek zijn betrouwbaar

Wetenschappers maken hun intenties en doeleinden duidelijk

Wetenschappers kunnen oplossingen vinden voor hedendaagse problemen

Wetenschappers gaan ethisch te werk

Wetenschappers zijn bevooroordeeld in hun perspectieven

Wetenschappers zijn bekwaam in het bijstaan van de overheid bij haar beleidsbeslissingen

De wetenschap heeft het beste voor met het welzijn van haar burgers

Appendix Figuur 0-3

Items vertrouwen in technologie

De antwoordmogelijkheden bestaan uit een schaal van helemaal oneens; oneens; eerder oneens; noch eens, noch oneens; eerder eens; eens; helemaal eens.

“Volgende stellingen gaan over uw ervaring met technologie. Gelieve aan te geven in hoeverre u het eens bent met deze stellingen.”

Artificiële intelligentie is betrouwbaar

Toepassingen van artificiële intelligentie verwerken persoonlijke informatie op een vertrouwelijke manier

Artificiële intelligentie wordt gebruikt in het voordeel van mensen

Persoonlijke gegevens worden voldoende beschermd bij toepassingen van artificiële intelligentie

Ik heb meer behoefte aan uitleg over de werking van artificiële intelligentie

Mensen zullen toepassingen van artificiële intelligentie goed in de gaten moeten houden om te voorkomen dat computers fouten maken

Het stoort me dat toepassingen van artificiële intelligentie toegang hebben tot mijn persoonsgegevens

Het is duidelijk hoe toepassingen van artificiële intelligentie tot conclusies en adviezen komen

Er wordt informatie over de werking en effecten van artificiële intelligentie achtergehouden

Appendix Figuur 0-4

Items technologische vaardigheid

“Hieronder ziet u een aantal taken die men met een computer kan uitvoeren. De taken zijn gerangschikt volgens oplopende moeilijkheid. Gelieve aan te geven tot waar u in staat bent deze taken uit te voeren.”

Internet gebruik, e-mails lezen en/of teksten verwerken

Nieuwe software installeren op een computer

Algemene problemen van een computer verhelpen

Programmeertalen gebruiken om computerscripts te schrijven

Systemen van Artificiële Intelligentie uit te werken

Appendix Figuur 0-5

Items vertrouwen in slimme camera's tegen gsm-gebruik in het verkeer

De antwoordmogelijkheden bestaan uit een schaal van helemaal oneens; oneens; eerder oneens; noch eens, noch oneens; eerder eens; eens; helemaal eens.

“De volgende stellingen gaan over uw vertrouwen in het gebruik van slimme camera's om gsm-gebruik in het verkeer te bestrijden. Gelieve aan te geven in hoeverre u het eens bent met deze stellingen.”

*Ik vertrouw de federale overheid om slimme camera's tegen gsm-gebruik in het verkeer te besturen
Bij het gebruik van slimme camera's tegen gsm-gebruik in het verkeer wordt er bekwaam omgegaan met data*

Met de inzet van slimme camera's tegen gsm-gebruik in het verkeer wordt het belang van alle burgers behartigd

Met de inzet van slimme camera's tegen gsm-gebruik in het verkeer worden alle burgers eerlijk behandeld

Slimme camera's tegen gsm-gebruik in het verkeer verwerken op vertrouwelijke wijze persoonlijke informatie

Appendix Figuur 0-6

Items perceptie kennis

De antwoordmogelijkheden bestaan uit een schaal van zeer slecht; slecht; noch slecht, noch goed; goed; zeer goed.

“De volgende vragen hebben betrekking op de technologie van slimme camera's.”

Hoe schat u uw kennis over slimme camera's in?

In welke mate begrijpt u hoe slimme camera's werken?

Indien u aan iemand zou moeten uitleggen hoe slimme camera's werken, hoe goed zou u dat lukken?

Appendix Figuur 0-7

Items perceptie kennis deel 2

De antwoordmogelijkheden bestaan uit een schaal van helemaal onduidelijk; onduidelijk; noch duidelijk, noch onduidelijk; duidelijk; helemaal duidelijk.

“De volgende vragen hebben betrekking op uw kennis van de technologie van slimme camera's.”

Is het voor u duidelijk op welke manier slimme camera's gegevens verzamelen en verwerken?

Is het duidelijk voor welke doeleinden slimme camera's gegevens verzamelen en verwerken?

Appendix Figuur 0-8*Bipolaire schaal attitude tegenover technologie*

Q9.1 Slimme camera's die kunnen controleren op gsm-gebruik in het verkeer geven mij een gevoel.

	1	2	3	4	5	6	7	
	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	7 (7)	
Negatief	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Positief
Slecht	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Goed
Onaangenaam	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Aangenaam

Appendix Figuur 0-9*Bipolaire schaal attitude tegenover technologie*

Q9.2

Slimme camera's die kunnen controleren op gsm-gebruik in het verkeer zijn voor mij een instrument.

	1	2	3	4	5	6	7	
	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	7 (7)	
Waardeloos	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Waardevol
Onverstandig	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Verstandig
Schadelijk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Voordelig

9 Appendix D - Interpretatieregels schalen

Voor een schaal van 1-7 gelden volgende regels van interpretatie:

- Een gemiddelde tussen 1 en 2: “laag”
- Een gemiddelde tussen 2,01 en 3: “eerder laag”
- Een gemiddelde tussen 3,01 en 4: “matig”
 - o Waarbij een gemiddelde van exact 3,5 wijst op “neutraal”
 - o Waarbij een gemiddelde onder 3,5 wijst op een gemiddelde neigend naar “eerder laag”
 - o Waarbij een gemiddelde boven 3,5 wijst op een gemiddelde neigend naar “eerder hoog”
- Een gemiddelde tussen 4,01 en 5: “eerder hoog”
- Een gemiddelde tussen 5,01 en 6: “hoog”
- Een gemiddelde tussen 6,01 en 7: “heel hoog”

Voor een schaal van 1-10 gelden volgende regels van interpretatie:

- Een gemiddelde tussen 1 en 2: “heel laag”
- Een gemiddelde tussen 2,01 en 3: “laag”
- Een gemiddelde tussen 3,01 en 4: “eerder laag”
- Een gemiddelde tussen 4,01 en 6: “matig”
 - o Waarbij een gemiddelde van exact 5 wijst op “neutraal”
 - o Waarbij een gemiddelde onder 5 wijst op een gemiddelde neigend naar “eerder laag”
 - o Waarbij een gemiddelde boven 5 wijst op een gemiddelde neigend naar “eerder hoog”
- Een gemiddelde tussen 6,01 en 7: “eerder hoog”
- Een gemiddelde tussen 7,01 en 8: “redelijk hoog”
- Een gemiddelde tussen 8,01 en 9: “hoog”
- Een gemiddelde tussen 9,01 en 10: “heel hoog”

10 Appendix E - Gestandaardiseerde regressieresultaten

Appendix Tabel E-1

Gestandaardiseerde regressieresultaten Accept 1

(N=469)	Model 1	Model 2	Model 3	Model 4	Model 5
<i>Vrouw^a</i>	-0,061	-0,059*	-0,056*	-0,044*	-0,045*
<i>Leeftijd^b</i>					
25-34	-0,126*	0,044	0,002	0,023	0,014
35-44	-0,196**	0,056	0,036	0,077	0,070
45-54	-0,189**	0,002	-0,052	0,082*	0,062
55-64	-0,220**	0,068	0,010	0,055	0,042
65+	-0,090	0,106	0,054	0,091*	0,080
<i>Opleiding^c</i>					
<i>Secundair</i>	-0,031	-0,074	-0,074	0,026	0,018
<i>Bachelor</i>	-0,038	-0,058	-0,100**	0,009	-0,007
<i>Master/PhD</i>	-0,106	-0,135**	-0,141***	-0,028	-0,038
<i>Technologische vaardigheid</i>	0,063	-0,002	0,016	0,095***	0,091***
<i>Gebruik auto</i>	0,157***	0,058	0,071**	0,042	0,046*
<i>Inwonend kind</i>	0,142***	0,094**	0,078**	0,004	0,008
<i>Publieke opinie</i>	0,401***	0,215***	0,168***	0,111***	0,108***
<i>Algemeen vertrouwen</i>	-0,026	-0,071*	-0,032	0,042	0,042
<i>Evaluatie kosten-baten</i>		0,511***	0,280***	0,093***	0,071**
<i>Perceptie Eigen Kennis</i>		-0,128***	-0,140***	-0,118***	-0,122***
<i>Vertrouwen in de overheid</i>		0,169***	0,053	0,009	-0,006
<i>Vertrouwen in de wetenschap</i>		0,170***	0,098**	0,139***	0,123***
<i>Vertrouwen in AI-technologie</i>		0,117***	-0,006	0,027	0,004
<i>Vertrouwen in slimme camera</i>			0,481***		0,120***
<i>Attitude t.o.v. technologie</i>				0,740***	0,677***

R ²	0,209	0,568	0,663	0,795	0,800
Adjusted R ²	0,185	0,550	0,648	0,786	0,790

* $p < 0,10$, ** $p < 0,05$, *** $p < 0,01$

- a. Referentiecategorie is man
- b. Referentiecategorie is 18-24 jaar
- c. Referentiecategorie is primair onderwijs of lager

Appendix Tabel E-2
Gestandaardiseerde regressieresultaten Accept 2

(N=469)	Model 1	Model 2	Model 3	Model 4	Model 5
<i>Vrouw^a</i>	0,030	0,037	0,039	0,045	0,044
<i>Leeftijd^b</i>					
25-34	-0,175**	-0,009	-0,042	-0,021	-0,035
35-44	-0,186**	0,064	0,048	0,076	0,065
45-54	-0,135	0,042	0,000	0,090	0,057
55-64	-0,177*	0,103	0,059	0,096	0,074
65+	-0,125	0,064	0,024	0,056	0,037
<i>Opleiding^c</i>					
Secundair	-0,082	-0,161**	-0,160***	-0,101*	-0,115**
Bachelor	-0,068	-0,125**	-0,157***	-0,085	-0,111**
Master/PhD	-0,166**	-0,232***	-0,237***	-0,168***	-0,185***
<i>Technologische vaardigheid</i>	0,096*	0,043	0,057	0,101**	0,095**
<i>Gebruik auto</i>	-0,039	-0,144***	-0,135***	-0,154***	-0,147***
<i>Inwonend kind</i>	0,208***	0,159***	0,147***	0,106***	0,112***
<i>Publieke opinie</i>	0,303***	0,150***	0,113***	0,087**	0,083**
<i>Algemeen vertrouwen</i>	0,018	-0,025	-0,006	0,043	0,043

<i>Evaluatie kosten-baten</i>		0,477***	0,298***	0,228***	0,193***
<i>Perceptie eigen kennis</i>		-0,184***	-0,139***	-0,178***	-0,184***
<i>Vertrouwen in de overheid</i>		0,122**	0,032	0,026	0,002
<i>Vertrouwen in de wetenschap</i>		0,260***	0,205***	0,241***	0,217***
<i>Vertrouwen in AI-technologie</i>		0,060	-0,036	0,006	-0,031
<i>Vertrouwen in slimme camera</i>			0,373***		0,192***
<i>Attitude t.o.v. technologie</i>				0,441***	0,341***
R ²	0,141	0,482	0,538	0,562	0,573
Adjusted R ²	0,114	0,460	0,518	0,543	0,553

* $p < 0,10$, ** $p < 0,05$, *** $p < 0,01$

a. Referentiecategorie is man

b. Referentiecategorie is 18-24 jaar

c. Referentiecategorie is primair onderwijs of lager